

УДК 338.45 (477)

**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ
ПРОМИСЛОВИХ ТА ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

**WAYS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF INTERACTION OF
INDUSTRIAL AND TRANSPORT ENTERPRISES**

канд.економ.наук О.В. Маковоз¹, канд.економ.наук С.В. Бунін²

¹Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків),

²ХНУ імені В.Н. Каразіна (м. Харків)

PhD (Econ.) O.V. Makovoz¹, PhD (Econ.) S.V. Bunin²

¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv),

²KNU named after VN Karazin (Kharkiv)

На думку багатьох експертів, основною причиною, яка перешкоджає підвищенню ефективності процесів взаємодії підприємств промисловості зі транспортними підприємствами та підприємствами інших галузей, є небезпечність втрати вантажовласником контролю за перевезенням, зберіганням, завантаженням/вивантаженням сировини, продукції тощо. Разом з тим, слід зазначити, що ця причина носить суб'єктивний характер і її вплив все більше зменшується із накопиченням досвіду спільноти роботи та зміцненням взаємної довіри між підприємствами та суб'єктами господарювання. Одним із основних шляхів подолання цієї проблеми є удосконалення процесу передачі транспортним підприємствам логістичних функцій з боку виробничих підприємств, цей процес швидко набуває розвитку. Ця проблема досить широко описана у працях відомих вчених Альошинського Є.С. [1], Воловельської І.В. [4], Диканя В.Л. [2,3,4,5], Амоші О.І. [6], та багатьох інших. Ефективність політики комунікацій транспортних підприємств має на меті якісне та своєчасне інформування клієнтів про передбачувані пакети послуг, постійно та ефективно впливати на клієнтуру, щоб вона постійно була зацікавлена в їх послугах та постійно збільшувала їх обсяги. Ще одна мета цієї політики — стимулювання поширення і вдосконалення взаємодії транспортних підприємств з вантажовідправниками на основі використання цифрової та комп'ютерної техніки, головним чином через електронний обмін інформацією та за допомогою гаджителізації.

Постійне утримування на зв'язку та інформування клієнтів щодо пропозиції пакетів послуг означає не тільки постійний зв'язок з ними, а й переосмислення самої політики. Якщо збут транспортних послуг все більше завойовує ринок покупців, а не продавців, ця вимога має бути

провідною і в періоди обмеження транспортних потужностей, оскільки прагнення збути послуги пролонговане у часі. Крім того, для збуту послуг необхідна ще одна важлива умова: інформація має постійно оновлюватися, а саме: запровадження нових маршрутів, нових спосібів перевезень, що сприястимуть підвищенню ступеня визначеності запропонованого пакета послуг. Таким чином, політика в галузі комунікацій має переконати ринок, аби визначити групи клієнтури особливої значущості щодо запропонованих послуг і можливість їх стабільності. Пропозиції різноманітних пакетів транспортно-логістичних послуг передує вивчення потреб клієнтури. Останніми роками на транспорті дослідженням потреб у послугах почали займатись спеціалізовані логістичні центри, які аналізують вантажопотоки і їх розподіл по мережах. Після аналізу розроблюються пропозиції з організації оптимальних вантажопотоків, а також щодо способів розподілу перевезень між різними видами транспорту, комплектування групи товарів, порядку укладення угод на перевезення тощо. Мета пропозицій — забезпечити підвищення рівня роботи транспорту, дотримування термінів доставки вантажів, підвищення надійності і регулярності перевезень, збереження вантажу.

Концентрацію вантажопотоків стимулює також цінова політика, яку здійснюють учасники процесу. При цьому місце перегрупування вантажопотоків може використовуватися одним або декількома підприємствами одразу.

Інтенсифікація господарських зв'язків між транспортними підприємствами та іншими учасниками логістичного процесу, об'єктивно призводить до збільшення потоку інформації і вдосконалює обмін. З метою поліпшення якості обслуговування клієнтури, потоки інформації переміщуються в автоматизованих системах, заснованих на базі сучасної комп'ютерної техніки. Найбільш важливим для транспортних підприємств став обмін даними вантажних накладних між комп'ютерами перевізника та вантажоотримувача, а також електронне передання цінних паперів, відомостей про місце знаходження вантажів і деякої іншої інформації.

Отже, на нашу думку, основним ефективним шляхом відродження економіки України — це відтворення транспортно-промислового комплексу. Його головною характерною рисою має стати можливість акумулювання та розвитку потужного вітчизняного інтелектуального конструкторсько-технологічного потенціалу, що ґрунтується на провідних досягненнях світової науки та техніки, та на їх основі створюють нові конкурентоспроможні вироби, що не мають аналогів в світі.

[1] Альошинський Є.С., Основи формування процесу міжнародних вантажних перевезень - дис.... докт. техн. наук, 2009, УкрДУЗТ, Харків. – 445с.

[2] Дикань В.Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту / Дикань В.Л., Назаренко І.Л., Компаніець В.В. //Підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2014 - 547с.

- [3] Дикань В.Л. Основи логістичної інтеграції при формуванні логістичних систем через утворення територіально-промислового кластера [Текст] / В.Л. Дикань// Міжнародний техніко-економічний журнал «Українські залізниці», липень 2014. -№9(15). - С.23-26.
- [4] Дикань В.Л. Реаніміровання економіки України [Текст] / В.Л. Дикань// Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2014. - № 45. – С. 11-17.
- [5] Дикань В.Л. Економічна безпека підприємства. [Текст]: Навчальний посібник. / В.Л. Дикань, І.В. Воловельська, О.В. Маковоз. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 266с.
- [6] Амоша О. І. Інноваційне оновлення техніко-технологічної бази промислового виробництва на синергетичних засадах: теорія і практика / О. І. Амоша, І. П. Булєев, Г. З. Шевцова // Економіка промисловості. – 2007. – № 1 (36). – С. 3–9.

УДК 338.658

**ОПТИМІЗАЦІЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ЯК СТРАТЕГІЧНЕ
ЗАВДАННЯ СУЧASNOGO ПІДПРИЄМСТВА**

**OPTIMIZATION OF OPERATING COSTS AS A STRATEGIC TASK
OF A MODERN ENTERPRISE**

канд. екон. наук В.О. Маслова, Т.М. Юсупова, Н.О. Гонтар
Український державний університет залізничного транспорту

PhD (Econ.) V.O. Maslova, T.Yusupova, N. Hontar
Ukrainian State University of Railway Transport

Стратегічною метою функціонування підприємства будь-якої сфери діяльності є отримання прибутку та підтримка прийнятного рівня прибутковості у довгостроковій перспективі. Збільшення прибутковості в основному досягається шляхом збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшення ціни одиниці продукції або скороченням операційних витрат та собівартості одиниці продукції. Використання перших двох засобів (обсяги та ціна) в сьогоднішніх умовах господарювання значно обмежуються наявністю та рівнем платоспроможного попиту. Тому питанням оптимізації операційних витрат, приведення їх у відповідність з продукцією, що випускається, приділяється велика увага науковців та фахівців у сфері економіки. Вирішення такого стратегічного завдання для підприємства як оптимізація операційних витрат та зниження собівартості продукції обумовлюється об'єктивними причинами необхідності економного витрачання невідтворюваних ресурсів, дефіцит яких з часом буде тільки зростати, а також тим, що це чи не єдиний спосіб підвищення прибутковості та конкурентоспроможності власної діяльності, на який підприємство може впливати та забезпечити досягнення запланованого результату.

В сучасній теорії управління витратами виділяють чотири шляхи